

וכאן מבואר דר"ש ס"ל כצד זה דהסימנים מראים על עצם טומאה.

ולפי"ז כתב שם ליישב קושי' שהקשה לו הגה"ק ר' מנחם זעמבא זצ"ל-ה"ד על ספק המהרי"ט, מהא דאיתא לקמן (י' ע"א): ר"ש אומר אף הגמל והארנבת כו' אינן צריכין לא מחשבה ולא הכשר ואמר רבי שמעון מה טעם הואיל ויש בהן סימני טהרה [אף הגמל דינו כבהמה טהורה שאינה צריכה מחשבה לשוי' אוכל הואיל ויש בה אחד מסימני טהרה יעו"ש, הנה מפורש דהסימנים פועלים לטהרה וממילא הוא הדין לטומאה וצ"ע].

אך להנ"ל א"ש, דהרי בגמ' כאן מבואר וכו"ל דרבי שמעון ס"ל דהסימנים הם בעצם הטומאה, וא"כ שפיר קאמר ר"ש לטעמי' דגמל והארנבת אין צריכין מחשבה הואיל ויש בהן חד סימן טהרה, והמהרי"ט ז"ל לא קאמר אלא לדידן, ופשוט ע"כ.

★ ★

ובספר חלקו של יוסף להגר"י זוסמנוביץ זצ"ל על הרמב"ם (פ"א דמאכלות אסורות הלכה ב') הביא דברי הזרע אברהם הנ"ל והקשה עליו: לא הועיל כלום, דאם היה ר"ש אוסר גמל הנולד מפרה אם יש לו סימני טומאה או סימני טהרה ודאי היו דבריו צודקים, דלר"ש עיקר הגורם טהרה הם הסימנים, אבל הרי מפורש בבכורות (ז') דאם ראשו ורובו דומה לאמו, אז אף אם יש לו סימן טומאה אף ר"ש מודה שהוא טהור, אם כן הרי בהך יש סימן טומאה אעפ"כ הוא טהור, שוב הרי ראיית מהרי"ט אף לר"ש שאין הסימנים מטהרים או מטמאים וצ"ע.

★ ★

בגמ': ר"ש אומר, גמל גמל שני פעמים אחד גמל הנולד מן הגמל ואחד גמל הנולד מן הפרה וכו'.

בחתם סופר בחי' לחולין (ק"ג ע"ב) ד"ה בחלב אמו וכו' כתב לחדש, דר"ש דס"ל בפ"ק דבכורות דקלוט בן פרה אסור ולא אמרינן היוצא מן הטהור טהור, ה"ה דלא אמרינן היוצא מן הטמא טמא, ומשכחת גדי טהור בן בהמה טמאה יע"ש.

וכתב בשו"ת שבט הלוי (חלק ג' או"ח סי' פ"ו): והדבר לענ"ד תמוה מאד לומר כמו דחולק ר"ש ביוצא מן הטהור כמו כן חולק ביוצא מן הטמא, דשאני יוצא מן

לגר"א וסרמן זצ"ל-ה"ד (חולין אות כ"ז), שחקר בכל זה, וכתב שם שהוא מחלוקת תירוצי התוס' בענין תרנגולא דאגמא, עיי"ש עוד בזה.

וכתב שם (אות ט"ו) להוכיח בענין זה ממש"כ בגמ' כאן וכו"ל: יש לך שהוא מעלה גרה ומפריס פרסה ואי אתה אוכלו, ואיזה זה טהור שנולד מן הטמא, ומשמע שכל האיסור בבהמה טמאה שילדה כמין טהורה הוא מדין היוצא מן הטמא טמא, וכלשון המשנה, והיא איסור בעלמא, ונפקא מינה לדעת הרמב"ם (הלכות מאכלות אסורות פ"ג ה"י), דחלב בהמה טמאה וביצי עוף טמא, הגם שאסורים מן התורה, מדין יוצא מן הטמא, אין לוקים עליהם עיי"ש, והכי נמי לא ילקה בבהמה טמאה שילדה כמין טהורה.

והנה אם נאמר, שסימני בהמה הם ראייה והבחנה על מין טהור וטמא, אם כן הכא שהאם טמאה ודאי שולדה טמא הוא, ומדעו נאסר רק מדין היוצא מן הטמא, אבל אם הסימנין הם סיבת האיסור, ניחא, דכיון שיש לולד סימני טהרה, ממילא אין כאן סיבת האיסור, וכל איסורו הכא היא מדין היוצא מן הטמא ע"כ.

דף ו' ע"ב

בגמ': ר"ש אומר גמל גמל שתי פעמים אחד גמל הנולד מן הגמל ואחד גמל הנולד מן הפרה.

עיינן מה שכתבנו לקמן כ"ד ע"א ג' שיטות בדעת ר"ש עד כמה סובר דטמא היוצא מן הטהור טמא.

★ ★

בגמ': ר"ש אומר גמל גמל שני פעמים, אחד גמל הנולד מן הגמל ואחד גמל הנולד מן הפרה וכו'.

כותב הגאון ר' אברהם לופטביר זצ"ל בזרע אברהם (סי' י"ג): מבואר דס"ל לר"ש דגמל הנולד מן הפרה אסור באכילה משום הסימנים, א"כ לדידי' צ"ל דס"ל דהסימנים הם בעצם טומאה, וכצד א' בדברי המהרי"ט שהסתפק בהך דבהמה טהורה שמותר בסימנים מה פירוש הסימנים, אם סימנים אלו מטהרים והם "סיבה" לטהר, או דהפירוש הוא שאין הסימנים מועילים כלל בטהרה, רק עצם זה המין טהור רק הסימנים הם "המסמנים" את המין שאלו הסימנים הם מין טהור - והבאנו הדברים כבר בכ"ד בס"ד.